

Pòrtic

Enric BERTRAN i GONZÀLEZ

Secretari de la SCdG

En fer el Pòrtic del número 4 de *Treballs de la SCdG*, Lluís Casassas escrivia: «En aquest país d'instabilitats endèmiques i de dificultats econòmiques a desdir, fer aparèixer el primer número d'una publicació que es vol periòdica és un acte de valentia, publicar-ne el segon volum és un acte de confiança i publicar-ne el tercer ja és consolidar una tradició». Aquestes paraules, pensades en bona mesura —així ens consta— per contestar l'esceptisme inicial del nostre benvolgut president Salvador Llobet, temerós del risc que contraia la Societat, en llançar-se a l'edició de *Treballs de la SCdG*, resumeixen l'assumpció d'un repte important.

Ara, a través d'aquest sistema de redacció rotativa del Pòrtic entre els membres de la Junta de Govern, em correspon d'escriure uns mots per encapçalar el número 38 de *Treballs de la SCdG*, xifra que en poc més de deu anys ha situat la revista de la Societat entre les publicacions geogràfiques capdavanteres de Catalunya. Si dic això, no és pas per avantposar *Treballs de la SCdG* a d'altres revistes, ja que ens consta per pròpia experiència dels esforços que cal fer per assegurar la periodicitat d'una publicació, sinó per palesar que la regularitat de *Treballs de la SCdG* ha estat possible gràcies a l'esforç de les persones que col·laboren en la seva edició, tant pel que fa a la redacció d'articles com pel que fa a la correcció de proves d'impresió, al suport econòmic de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Diputació de Barcelona, i a la bona acollida que té entre els medis geogràfics de Catalunya, d'Espanya i de l'estranger.

Val a dir que durant aquesta llarga desena d'anys, a *Treballs de la SCdG*, hi han aparegut la gran majoria de les conferències pronunciades en els corresponents cursos acadèmics, les intervencions en diversos congressos i trobades on ha participat la Societat, una munió d'articles de membres de la SCdG, de professorat universitari, de primer i segon ensenyament, de personal tècnic de l'administració, ja fossin geògrafs o especialistes d'altres disciplines més o menys afins, i d'estudiosos autodidactes. Tot plegat —cal dir-ho—

amb una celeritat remarcable, que ha permès de mantenir una regularitat en l'edició de la revista, que hom ha establert en tres números l'any.

No em pertoca a mi de jutjar des d'ací la qualitat científica de *Treballs de la SCdG*. Fóra imprudent i pretensions, tot i que resultaria, sens dubte, fàcil i agradós, atesa la qualitat de les firmes que hi han col·laborat durant aquests anys. Sí, però, que puc gosar dir que *Treballs de la SCdG* és un òrgan d'expressió a l'abast de tots els estudiosos de la geografia, des de qualsevol de les seves perspectives. Si, fins ara, algú pot pensar que determinada temàtica hi ha restat un poc oblidada, només cal que posi fil a l'agulla i ens faci arribar la seva col·laboració, amb la seguretat que serà ben rebuda, ja que un dels objectius de la revista de la Societat és no romandre aliena a cap aspecte geogràfic.

Per demostrar que aquestes paraules no són balderes, només cal repassar els índexs dels números de *Treballs de la SCdG*, on un podrà constatar la diversitat dels autors i dels temes tractats. No obstant això, encara pensem que és possible d'augmentar aquest grau de diversitat i treballar, així, per aconseguir una revista amb nous horitzons, noves perspectives, que la facin més atractiva a la gran munió de persones que llegeixen de temes geogràfics. És per això, que hom creu necessari d'incidir en d'altres línies de treball, com és ara la Didàctica de la Geografia, els articles de viatges, l'anàlisi i reflexió sobre temes d'actualitat, i els articles d'estudiants.

Pel que fa a la Didàctica de la Geografia, cal reconèixer que *Treballs de la SCdG* n'ha estat un xic mancada. En aquest sentit, val a dir que persones de solvència professional contrastada ens han dit que no ens havien remès articles didàctics, atesos l'especialització de la revista en d'altres aspectes de la Geografia i el camp de difusió que això comportava. Cal dir, però, que *Treballs de la SCdG* arriba a diverses escoles de mestres, que són força les persones associades que es dediquen a la docència i que, per tant, la difusió entre els diversos col·lectius professionals de l'ensenyament resta garantida. És per això, que volem oferir les planes de la revista als professionals de l'ensenyament de la Geografia, perquè hi facin les seves reflexions i perquè hi difonguin llurs experiències. Som en un moment, precisament, en què la Reforma Educativa, ja en marxa, ha propiciat un debat, del qual la SCdG no pot restar al marge, al voltant de nous posicionaments didàctics que incideixen, tant en l'ensenyament primari com secundari, en el desenvolupament de noves metodologies i nous procediments que malden per ocupar el lloc que els correspon, per damunt de la transmissió de coneixements, pura i simple.

Respecte de la segona de les línies d'actuació abans esmentada, no descobrirem res de nou: la literatura de viatges és prou coneguda de tothom i amb una gran tradició en el camp de la Geografia; per altra banda, encara que de forma més o menys esporàdica, ha ocupat ja algunes pàgines de la revista. Si en fem esment, és perquè —això sí— ens sembla poc aprofitada, ja que són molts els membres de la SCdG que, a l'estiu —i alguns amb més sort en d'altres èpoques de l'any—, viatgen i ho fan —ho sabem perquè ens n'han explicat coses interessants— amb ulls de geògraf. Només cal que ens ho posin per escrit.

La SCdG ha procurat, des de fa molts anys i per imperatiu programàtic, de ser present en els debats territorials que s'han suscitat arreu del país. És per això, que en el moment de llegir aquestes ratlles, que coincidirà potser amb la presentació al Parlament del Pla

Territorial General de Catalunya, amb la inauguració de diverses instal·lacions incloses en el projecte de remodelació del Port Vell de Barcelona, amb el debat de noves estratègies turístiques als espais litorals i amb les actuacions privades i institucionals encaminades a la prevenció d'incendis i de gelades tardanes, ens plau de repetir, un cop més, que *Treballs de la SCdG* és una tribuna oberta a la reflexió dels geògrafs i geògrafes sobre aquests temes d'actualitat, que exigeixen una anàlisi acurada des d'una perspectiva geogràfica.

Finalment, paga la pena de remarcar que a *Treballs de la SCdG* han aparegut, des de ja fa uns quants números, articles d'estudiants de Geografia, resultat de diversos treballs de curs fets sota la direcció de professorat universitari que col·laboren amb la revista. Ens sembla oportú de reiterar, des d'ací, el nostre oferiment de publicació en aquests treballs que atenyen un grau digne de qualitat i que fóra llàstima que no arribessin, com passa sovint, a veure la llum, tant pel que fa al currículum dels autors com per a l'interès que ens consta que desperten entre els lectors. És per això, que demanem al professorat universitari que, si escau, ens els faci a mans.

Així, amb l'assumpció de noves línies d'actuació i amb el manteniment del compromís de ser presents en tots els fòrums on es debaten temes geogràfics, aconseguirem de garantir la qualitat de la revista, la periodicitat de la seva difusió i assegurar el suport econòmic que ens ha permès d'arribar fins a aquest número 38. Ara, en acabar aquest Pòrtic, ens plau de parafrassejar l'enyorat Lluís Casassas, quan demanava a cada soci que en portés un altre per inscriure, i dir que ens agradaria d'aconseguir que cada membre de la SCdG arribés a publicar a la nostra revista almenys un article. Molts ja ho han fet, i amb escreix; d'altres encara no ho han fet, però encara hi són a temps. Només ens cal advertir, com deia Casassas, que «no corre gaire pressa»; ens calen els articles per a «abans-d'ahir».